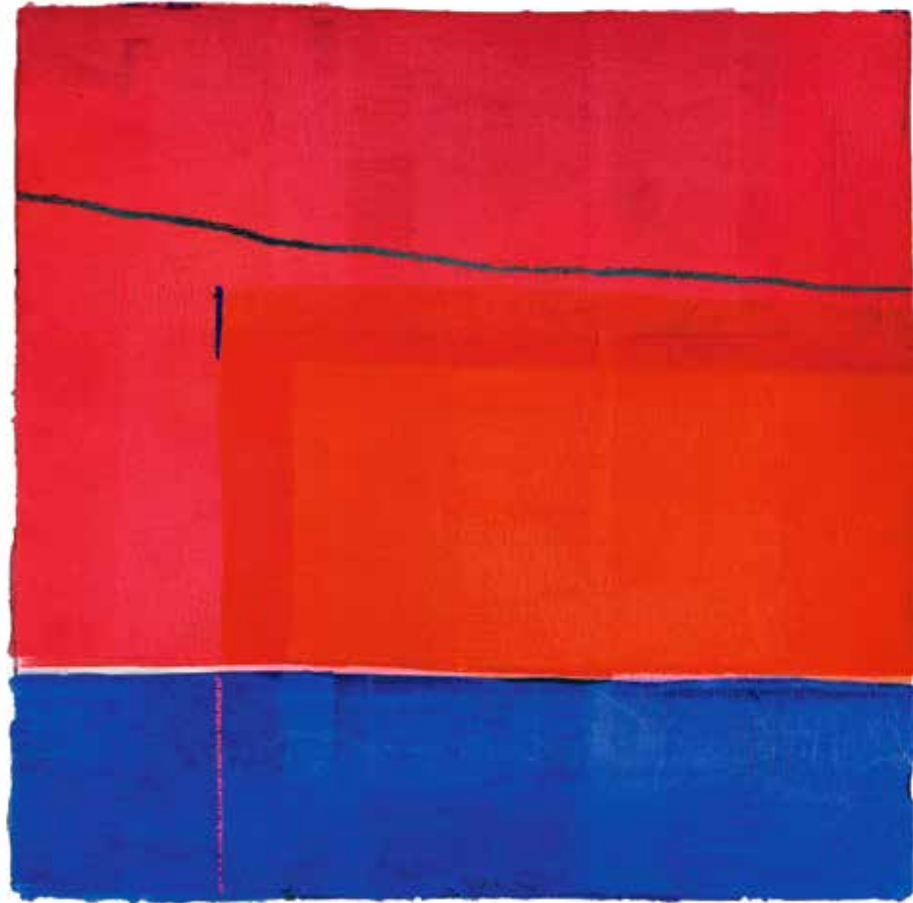

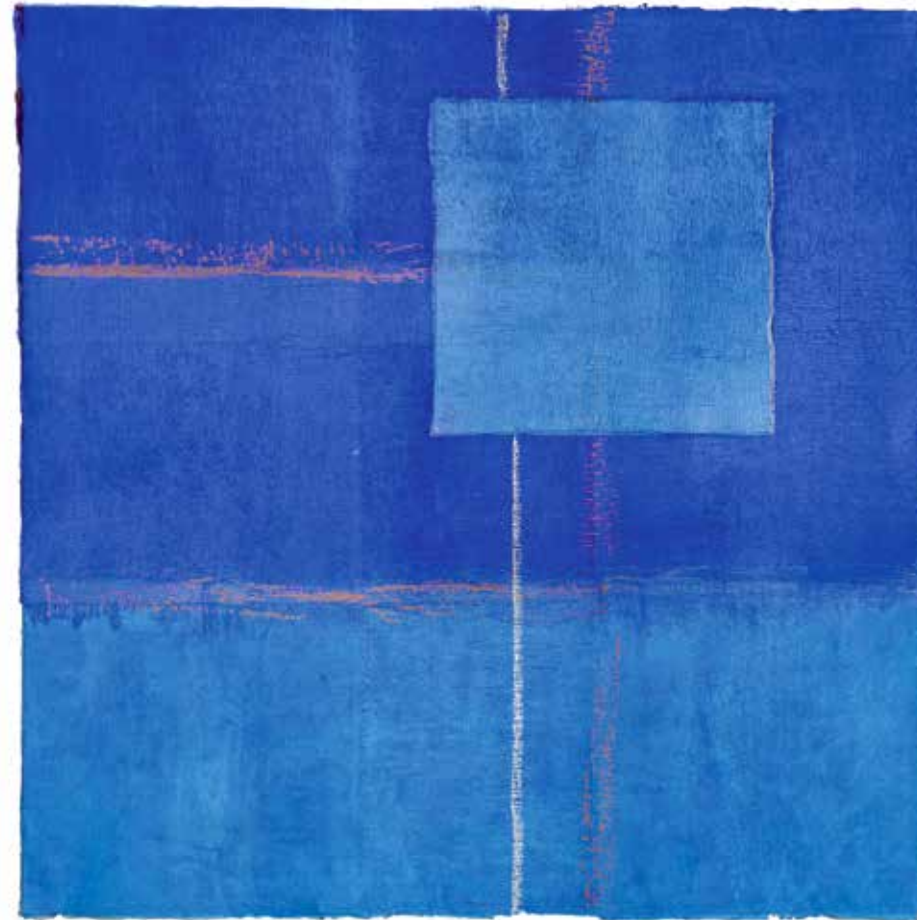
Koraljka Kovač, rođena 17. srpnja 1971. u Zagrebu. Završila Školu za primijenjenu umjetnost i dizajn, odsjek slikarstvo, a potom Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu (Pedagoški odsjek, smjer slikarstvo) diplomirajući u klasi profesora Zlatka Kesera. Od 1998. godine članica je Hrvatskog društva likovnih umjetnika. Bavila se animiranim filmom i ilustracijom. Bila je članica grupe Daklelososi i udruge Punkt. Do sada je imala 67 samostalnih i 86 skupnih izložbi u Hrvatskoj i u inozemstvu. Sudjelovala je na više

kolonija, projekata i rezidencija. Organizirala je likovne radionice za djecu i odrasle. Dobitnica je Rektorove nagrade Sveučilišta u Zagrebu i Likovne nagrade HDLU za najbolju izložbu u 2020. godini (*Unutrašnji prostori*, Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb). Osmislila je 44 autorske koncepcije kroz projekte, izložbe suradnje za studente Dizajna tekstila. Trenutno radi na Tekstilno-tehnološkom fakultetu u Zagrebu.

Koraljka Kovač
Bačun 34, 10060 Zagreb
e-mail: koraljakovac@gmail.com; koraljka.kovac@ttf.hr; +385(0)914575310

Slike iz ciklusa *Utočište osame* nastale su 2023. godine u kombiniranoj tehnici na akvarel papiru. Riječ je o pedeset slika dimenzija 56 x 56 cm i tri slike 150 x 150 cm.

Galerija Kranjčar
Kaptol 26, 10000 Zagreb / www.kranjcar.hr / kranjcar@kranjcar.hr

KORALJKA KOVAČ

UTOČIŠTE OSAME

Galerija Kranjčar
14/07 – 04/08/2023

UTOČIŠTE OSAME

U trenutku kada se može doimati da se umjetnost manifestira na bezbroj atraktivnih, a ipak nerijetko konzumerističkih načina, vrlo je smiono stvarati tihe slike, ovisne o osami, oskudnosti i nijemosti govora. Povučeno od buke u *jedva čujno* je svjestan i promišljen izbor, važan u slikarstvu Koraljke Kovač. Koristeći boju kao temeljno sredstvo izraza, ona traži srž svoje likovne misli. Čini to kombinirajući tehnike koje običava sama razvijati, a slike lišavati percepcije konvencionalnih formata. Njezina se slika može promatrati kao *matērična* površina, ali i kao prozor i prostor, ptičji pogled na polja s visine ili prividni trodimenzionalni prostor u koji nas unose refleksije boje i ne vidimo jasno mjesto završetka. Ipak, to su asocijacije, jer apstrakcija je „mogućnost prikaza ljudskih struktura izvan konteksta“, kako nam ukazuje i Sean Scully.

U usporedbi s prethodnim ciklusom *Unutrašnji prostori* izlaganim prije tri godine ove slike donose znatnu redukciju, kompozicije se temelje na relativno pravilnim vertikalnim ili horizontalnim linijama kojima se okomicom, polu/kružnim ili kvadratnim oblikom katkad prekida ravnoteža, odnosno stvara dinamika kolorističkih odnosa. Geometrijski oblici ustvari naglašavaju pojavnosti primarnih, kao i sekundarnih boja u kojima slikarica traži zvučne kontraste i ističe nijanse i tonove, npr. vrlo učestale plave. Razvidni su i minimalni potezi crvene boje na plavoj, zatim plava pored ljubičaste, crvena ili ružičasta pored narančaste te isticanje zelene uz plavu boju. Naglašeno je njezino prekidanje horizontala zvučnijom vertikalom, poput žute i obratno, vertikalna horizontalom pri čemu slikarica radi rukom laganih, nenamještenih poteza i pokreta, izbjegava nepotrebne rezove, oporost, agresiju i nemir. Napose, uspostavlja ravnotežu bojama i oblicima koje one zauzimaju. Ovom prilikom, zamjetna je specifična i „nonšalantna“ pojava pruga koje slikarica donekle prepušta slučaju, unosi ekspresiju, daje prednost otpuštanju kontrole slikarskog postupka i lakoći prikaza.

Odbljescima boja koje su sačuvala svjetlinu, mirnoću i ozračje autoričine radne osame u prirodi Medvednice, doprinose i slojevi kombinirane tehnike što ih nanosi kao stare palimpseste, poput pohranjivanja uspomena, tuge i radosti, brige i utjehe, utišavanjem ili pojačavanjem određene boje koja sadrži čulne senzacije. Prikazi upućuju na stvarnost izvan fizičke strane čovjekova postojanja. Iako nije uvijek ugodna i blagodarna, samoća može biti utočište od praznine svakodnevnog. „Osama i tišina prvi su preduvjet da se nešto stvori“, kako kaže Meša Selimović, a koliko je samoća važna kao preduvjet za pravi dijalog sa sobom, a onda i drugima, isticala je Hannah Arendt baveći se „banalnošću zla“.¹

Rezultat procesa, tj. postupnosti rada koji je slikarici bitan i zna trajati dugo, jest i da se na slikama pokazuje sadržaj više slojeva, katkad ne u velikoj mjeri, a katkad naglašenijeg *matēričnog* elementa. Premda se ne može sve do kraja razložiti i shvatiti da bi se u umjetnosti iskusilo, nameće se pitanje što koja boja znači slikarici Koraljki Kovač? Dosad je slikala najviše bojom neba i mora – plavom,

bojom sunca – žutom i bojom šume i biljnog svijeta – zelenom, a ovdje stavlja nešto veći naglasak i na ružičastu koja se zna povezivati uz mladenaštvo i sanjarenje, označava radost i najavljuje Božić. Boje Koraljka Kovač bira i nanosi krajnje subjektivnim izborom, a opet sa znanjem i u spontanosti, pa je njezina profinjeno lirski ekspresija odraz intuitivnog iskustva.² Gdjejoji susreti s Paulom Kleeom i Markom Rothkom kao i općenito s dosezima modernizma, nekad su znak naklonosti slikarskoj poetici, te još više, nisu svjesni izbor, već su pokazatelj srodnosti koja se iskazala u slikaričinu svojstvenom izrazu.

Govoriti o novom ciklusu Koraljke Kovač znači imati u vidu i prethodne što ih je izlagala od sredine devedesetih godina (1994.) i koje je struka itekako pratila, interpretirala,³ nagrađivala i upućivala na njezinu istaknutu poziciju na novijoj hrvatskoj likovnoj sceni. Prateći, kronološki uviđamo kako je riječ o slikarskom opusu koji se razvijao intenzivno nekoliko desetljeća i koji je, logično, imao vlastita polazišta, faze i vrhunce, ali također kontinuitete i priklone, ne samo u eksperimentu nego i ponavljanju do kojega slikarica itekako drži. Nakon zamjetnih slikarskih postignuća, Koraljka Kovač i dalje ide svojim putem susreta s mogućnostima boja, oprezno praveći iskorake u novo, inzistiranjem na strukturi pravi redukcije i pomake, koji put u pravilnosti i mirnoće ili u pokrenuto, asimetrično, pulsirajuće i energično. Konačno, slike novoga ciklusa uvjerljivo „komuniciraju“ na više razina, temeljnom likovnom, a onda i osjetilnom, jer nerijetko izazivaju emocionalnu reakciju, navode na misao o nadpojavnog, o čežnji za duhovnom dimenzijom. Naime, slikaričina oslobođenost od predmetnog, odnosno materijalnog doprinosi rafiniranoj sugestivnosti, a brižno stupnjevanje boja ističe imaginativni potencijal kojim emaniraju – i zato nenaslikano progovara – ono što ne može imati u vlastitoj kontroli. Poput doživljaja glazbe koja nosi trag nekoga mističnog odjeka univerzuma, zapravo onoga što smo gledali u autoričnim kontinuiranim prostornim slikama, a ovdje u manjim i intimnijim formatima. Stvarajući sklad različitih intenziteta zvukova boje, Koraljka Kovač daje aluzije na nešto nedohvatljivo, izvan dosega ovoga svijeta. **Nevenka Šarčević**

1 „Briga o sebstvu, kao krajnji kriterij moralnoga ponašanja, postoji naravno samo u samoći. Dokaziva valjanost toga stava nalazi se u općoj formuli 'Bolje trpjeti zlo nego činiti zlo', formuli koja se kao što smo vidjeli temelji na uvidu da je bolje biti u raskoraku sa čitavim svijetom nego sa samim sobom. Ta se valjanost može održati samo za čovjeka kao biće koje misli i koji je sam sebi potreban kao partner za volju procesa mišljenja.“ Arendt, Hannah. 2016. *O zlu*. Prevela: Nadežda Čačinović, Zagreb, Naklada Breza, str. 59.

2 Primjerice, Vincent Van Gogh koji se naročito istaknuo slikajući intenzivne kontraste primarnih boja u *Pisma bratu* pored ostalog iznosi pojedinosti kojim bojama slika, ali i opservacije poput: „Ima boja koje čine prijatan kontrast same od sebe, ali ja se trudim da napravim onako kako ja to vidim, pre nego što počnem da radim da bih postigao ono što osećam. A, ipak, osećanje je velika stvar bez koje ne bismo mogli ništa izvesti.“ Van Gogh, Vincent. 2002. *Pisma bratu*. Prevela: Vesna Cekeljić, Beograd, Stoper book, str. 53.

3 Prikazavši radove nastale od 1998. do 2019. godine Željko Marčević je u autoričinoj monografiji tekstem *Unutarnje vizije. Razmišljanja uz slike Koraljke Kovač* (Art magazin Kotura, 2021.) približio osobine njezina slikarskog opusa.

